

მუნიციპალიტეტის ქართველობის

მუნიციპალიტეტის სამსახურის გაზეთი №6(20) 2012 წ. 16-31 მარტი ზაფხული 50 თერიტორია

მუნიციპალიტეტის სამსახურის
მენეჯ-მეთოდის გვერდი

საორისო

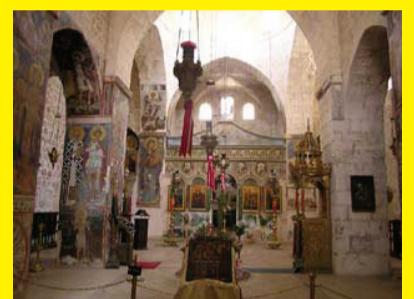
მეშვიდე გვერდი

შვაბეზიანი მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისთან

მეორე გვერდი

კარის მოსახლეობა სამსახური

მეორე გვერდი

ქართველი – უარყოფი

მესუთ გვერდი

გვირჩევა ნაზარეთი მიზან რაოგორი გამოვიყენოთ სამართლის ამონაზე

Qადგა 2012 წლის გაზაფხული. ოუმცა ეს კალენდარულად უფრო. ზამთრის ჩემები არ არის უცველი სიცივე და ყინვა ჯერაც არ გვეხსნება. დამდამობით ტემპერატურა მინუს 8-9 გრადუსამდე ეცემა. ეს ალბათ, კავკასიონსა და ცივ-გომბორზე შერჩენდი თოვლის გამოა. ასეთ პროცენტებს მეცნიერები უკვე კარგა ხანია აკეთებენ, ოუმცა ეს საუბრის ცალკე თქმა.

ერთი სიტყვით, წელს ნაგვიანევი გაზაფხული გვაქს, რაც არაერთ პრობლემას შეუქმნის ჩვენს მიწათმოქმედებს. ზამთრის დიდოვლობის გამო დაუშუალებელია მიწები, რასაც გარკვეული დრო სჭირდება და ცხადია, ჩამორჩენას გამოწვევების საგანგის გამოწვევების მიწები, რაოდენობის განაკვეული დრო სჭირდება და ცხადია, ჩამორჩენას გამოწვევების საგანგის განაკვეული ხენა-თესვაში, ამიტომ დროისა და ამინდების დაშურება მართებოთ ჩვენს მხენელ-მოქველებს, რათა დროულად მიაბარონ მიწას წლის ჭირნაბეჭისათვის თესლი. ამ საქმეში მათ გარკვეული დოკუმენტისათვის თესლი. ამ მარებას გაუწევთ იმის ცოდნა, თუ რომელი კულტურისათვის თესების რაგოვადებია გათვალისწინებული.

პროფესორ გიორგი ცაგურიშვილის მიერ ფერმერებისათვის მომზადებული სახელმძღვანელოს „ერთწლიანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების“ მიხედვით საგაზაფხულო ხორბლის თესების ოპტიმალური ვადები თელავისა და მცხეთის რეგიონებისათვის პირველი მარტიდან 25 მარტამდეა. იგივე ვადებში ითესება საგაზაფხულო ქერი. რაც შეეხება შვრიას, იგი უნდა დაითხესოს რაც შეიძლება მაღლე ფართობში გასვლის შესაძლებლობისთანავე. სიმინდი - პირველი და მეორე კლასის თესლი - ითესება ნიადაგის 10-12 გრადუს ტემპერატურამდე გათბობის შემთხვევაში, რის დროც კახეთისა და ქვემო ქართლის ზონებისათვის 15 აპრილიდან დაბება.

ლეიტონ - ითესება სათანადოდ მომზადებულ 10 სმ ფენის 10-12 გრადუსზე გათბობისას, ისე, რომ ჰექტარზე 250 ათასი მცენარე განვითარდეს.

რეიტინგი - ამ კულტურის თესლი გადივებას იწყებს 4-6 გრადუსზე, ხოლო ინტენსიურად დიდების 8-10 გრადუსზე, ადმონაცენი უძლებეს 8 გრადუს ყინვას. მისი თესვა რეკომენდებულია მარტის

ბოლოს - აპრილის დასაწყისიდან.

კარხადი - ამ კულტურის თესების ოპტიმალური ვადაა აპრილის პირველი ნახევარი, როცა ტემპერატურა 9-11 გრადუსია.

პერიოდის აქტიური ზრდა 16 გრადუსს ზევით იწყება. ეს კულტურა ითესება როგორც ნიადაგში, ასევე გამოყავთ ჩითილები სხვადასხვა პერიოდისათვის. საადრეო ჩითილი ითესება 50-60 დღით ადრე გრუნტში გადარგვამდე. ჩითილი ირგვება 7-8 ფოთლის ფაზაში. დის გრუნტში დასათესად აგროვადებია 20 აპრილი - 10 მაისამდე, იგივე ვადებია დაწესებული

რიცავის და **ბადრიჯნისხევის**.
კური - ადმოცენებას იწყებს 12-13 გრადუსს სითბოზე, მისი თესლი ვერ უძლებს ყინვას და ლებება. ამ კულტურის თესებისათვის მიზანშეწონილია ვადა 20 აპრილიდან 10 მაისამდე. იგივე აგროვადებში უნდა დაითხესოს **სასამი**.

რეც, ნესვი, გოგირა.
თავიანი **კუმბასტეც** - მას რგავენ სხვადასხვა სეზონზე, - შემოდგრომით, გაზაფხულზე, ზაფხულში. მისი თესლი გადივებისუნარიანია 2-3 გრადუს

სითბოზე, საადრეო კომბოსტო ითესება 15 სექტემბრიდან 1 ოქტომბრამდე, რომ ნოემბერ-დეკემბერში გადაირგას. ნაადრევი მოსავალი უკვე აპრილის ბოლოსათვის აიღება.

კალნაბი ანუ ყვავილოვანი კომბოსტო ითესება ძირითადად აპრილის შუა რიცხვებში, როცა მიწა 10-15 გრადუსამდე გათბება.

სასე - თესლს ახასიათებს გვიან ძალიცენება (15-20 დღე). ითესება ძირე გაზაფხულზე, ზამთარში ან ზამთრის პირას. მწვანედ სახმარად ითესება ივლის-აგვისტოში. თესების ნორმა თესვის წესის შესაბამისად იცვლდება 4-10 გას ფარგლებში 1 ჰექტარზე.

ნიორი - თუ მისი დათესვა შემოდგმაზე ვერ მოხერხდა, მაშინ ირგვება თებერვალში ან მარტის პირველ ნახევარში. მწკრივში ირგვება 4-8 სმ დაჭრებით.

სტაფილო - ითესება ძირე და გვიან გაზაფხულზე, ზაფხულში ან ზამთრის პირას.
მოამზადა:

გივი დაბახიშვილმა

მუნიციპალური გვერდი

შეხვედრები მუნიციპალიტეტის მოსახლეობასთან

მიმდინარე წლის 20 მარტს, კახეთის მხარის გუბერნატორი გიორგი ღვინიაშვილი საგარეჭოს მუნიციპლიტეტის მოსახლეობას შეხვდა. ადგილობრივ ხელისუფლების წარმომადგენლებთნ ერთად შეხვედრები გამართა სოფ.

მზის გულის, ყანდაურის და კაკაბეთის მოსახლეობასთან. ადგილზე გაეცნო სოფლებში არსებულ პრობლემებს და ამ პრობლემების გადაჭრაში დახმარება აღუთქვა.

(მუნიციპალიტეტის პრეზენტაციის მასალა)

ქართველი მორგი

კაციების მოქალა

შენებ დოდეჭაული (მარტინი) შეფრენთან

Гთაში ნიჭიერი ადამიანები ცხოვრობენ. უყვართ პროზა-პოეზია და, მიუხედავია ბევრი საქმისა და მძიმე შრომისა, თავადაც ძალიან დამახად წერენ. უმდიდრესია მათი შემოქმედების ქნირი და თემატიკა. ბევრი ებას, სისარელს, ტავილს, უბრუებას – კვალაფერს ლექსად ამოოჭვანები.

ვისაც ფოლკლორი უკარს, იმან კარგად იცის, რომ ფშაურ პოეზიაში დიდი ადგილი უჭირავს კაფია-გალექსიანს. კაფიაობაში უშაველებს არც ხევსურები და მთიელ-გუდამაყრელები ჩამორჩებიან. ორი ნიჭიერი ადამიანი მოკირდაპირ მხარეებად ითვლება. ერთი ებების დექს ან შემოქმედებს მეორეს და მოპაქრებ მაშინევ ასეუხი უნდა დაუბრუნოს, თორებ წაგებულად ხაოთვლება. ამას ექსპრომტულ-დიალოგური კაფიაობა ჰქია, კაფია დაბარებულიც არსებობს და გაზავნილიც. ვინც ფოლკლორს კითხულობს ან მთიელებთან უცხოვრია, მან იცის, რომ დექსითა და კაფიათ ნათქვამი არაფერი უნდა გეწყონოს, თორებ წაგებული ხას; გაბრაზება არ შეიძლება, უნდა ეცადო – მახვილისტებიანი, რეალობაზე დამჭარებული რაბ თქვა.

წენი რაიონის ერთ-ერთმა ნიჭიერმა ადამიანმა, აწ განსენებულმა გიორგი არაბელმა რამდენიმე წლის განმავლობაში კოჭანის საჯარო სეილაში ჯერ მასწავლებლებად და შემდეგ დარექტორად იმუშავა. პედოლებებიც პიეტურ ნიჭით დაჯილდოებული ქალიშვილები დახვდნენ და თითქმის კოველდები (საგავროილო პრო-

ცესის დასრულების შემდეგ) სამასწავლებლოში პოეზიის სადამოები იმართებოდა.

გიორგი არაბელი ხშირად უწერდა თანამშრომელებს პაფიებს და რამდენიმე პოეტური მუხით შთაგონებული მასწავლებლი კლექსებოდა კიდევ. მათ შორის ცნობილი მოღვაწეს მიხა დიდებაშვილის ერთადერთი ქალიშვილი მარეხი, მართლაც პირმშვინიერი და ლამაზობიანი.

მარებ დიდებაშვილმა წარჩინებით დამთავრა სულხან-საბა თრგელიანის სახელით მისამართის უნივერსიტეტი და მშობლიური სოფლის, კოჭანის სეილაში დაწებითი კლასების მასწავლებლებად დაიწყო მუშაობა.

ერთ დილითაც თავის სამუშაო მაგიდაზე კაფია დახვდა: „ქალ არ მინახავ ქჩალი, თმათ ქონა, ალბათ, წესა, მარებს რო დალალი აქის, ტალი არის და კევსია, ე მაგ დალალშიც ჩამალა, მეტერი თუ შემოგვეხია.“

გიორგი არაბელი მარებმა კაფია საჯარო წაიკითხა და ჯერ ასეუხის არ გაბრუნებო, განაცხადა. გიორგი დღეს იგივე განმეორდა. სეილაში მოსულ მასწავლებლებს სამუშაო მაგიდაზე ახალი კაფია დახვდა: „ტურგო, ხოხის თვალია... ხალხი კალი ხარ, მარებ არა გებები, ჩემ ჩაქან შე არას გიმლის, დააყე „ტატრა“ ფეხები! (საგარეჯოს მე-3 საშუალო სეილის დორექტორობისას გიორგი არაბელს ბაღული ფეხების გამო მოსწავლებმა ზედმეტი სახელი „ტატრა“ (მანქანის მარებ. რედ.) შეარწეს.) დალიან თბილი, ტებილი და ლამაზი

გიშრის თმად, ხოხის თვალადა. შენ რომ გიყურებ, ხანდახან ჰყაუზედა ვარ მწყრალადა. რატო არ გშობა იმ ღმერთიმა ჩემ ტოლად, ჩემად ცალადა?! უდამაზეს ასეუხი დაუბრუნა მარეხმა გიორგი არაბელს:

სხვათად მოსული მთვარე ვარ, ვერ გაგინათბ შენ გზას; ხატოს და მარეხს დაეხსენ, მიხედვ შენსა ლიდაბა,* ლიდაბაზე გიორგი არაბელის მუშალუ რეზე

გაგიგებს – დაგეჭიდება, დაბლა დაგატავს მიწასა.

მი გიორგის ძაღიან უყვარდა ნამცხვარი. თანამშრომელი ქალბაზონები საუციალურად მისოვის აცხობდნენ და სკოლაში მოართმევებნენ ხოლმე. განსაკუთრებით მარეხის ნახელავი „ზე“ და „მელერი“ მოსწოდა, თან გაკერწლავდა ხოლმე: ჩემთვის ტებილ სიტყვას ვერ იმტებს. და მისწერა:

საითრა გადაბეჭიდუ, საითრა შეგვერეო, სხვათად თაფლო და შაქარო, ჩემდე ნაღველიფით მწარეო, კურტში ჩამდევ, ზედ მიწა ბეგრ-ბეგრი დამატარეო. აი მარეხის ასეუხიც:

მე ვერცა ქუბოში ჩაგდებ, ვერცა დაგაყრი მიწასა; ვისი ტოლი და ცალიც ვარ, ღმერთმა შემარგოს იმასა. ხანდახან ნამცხვერებს მოგიტან, შენ კი დასჯერდი იმასა.

მეთხოვებს ეხსოვება, დაახლოებით თხუთმეტი წლის წინ შედაები შემოვიდა მოდაში. მარეხმაც შეიძინა ულამაზეს, ქიორდირებული შლაპა და სკოლაში ასე მოვიდა. ძალი გიორგის ეს როგორ გამოყარებოდა, შეაძები ჩაქანს შეუდარა და კაფია შეაგება:

კოჭან-გორანის მხარეში ნებავება, ნებავები ვინე თუ გბაო, ისეთი გემრიელი ხარ, როგორც კანფერი ნებაო. შენთვისამც დამწვა, დამდაბა, შენთვისამც გამასუქაო; ამ ლექსათ გიძღვი, სილალევ, ბეგრი ძაღლი ცუგაო... თმა – დალალთ დაფარებული ჩაქანიმც დაგებუგაო!

მარებმა კაფია საჯარო წაიკითხა და ჯერ ასეუხის არ გაბრუნებო, განაცხადა. გიორგი დღეს იგივე განმეორდა. სეილაში მოსულ მასწავლებლებს სამუშაო მაგიდაზე ახალი კაფია დახვდა:

„ტურგო, ხალხი ხარ, მარებ არა გებები, ჩემ ჩაქან შე არას გიმლის, დააყე „ტატრა“ ფეხები!

(საგარეჯოს მე-3 საშუალო სეილის დორექტორობისას გიორგი არაბელს ბაღული ფეხების გამო მოსწავლებმა ზედმეტი სახელი „ტატრა“ (მანქანის მარებ. რედ.) შეარწეს.) დალიან თბილი, ტებილი და ლამაზი

თჯახი აქვს მარებ დიდებაშვილს. მისი მეუღლე ზაზა ხიზანიშვილი, მისივე თანაკლასები, ძალიან კარგი ადამიანი, თელავის პედისტიტებული (ამჟამად გომბორის საჯარო სკოლის დირექტორია). პევათ როი ლამაზი შვილი – ნათია და რეზიკო. ნათია უკვე უმაღლესდამთავრებულია. რეზიკო წინა უდიდეს ამთავრების სკოლას.

მარეხს მეორე შვილი რომ შეეძინა, წონაში ცოტა მომაბარა. დეგრეტიული შვებულებიდან დაბრუნებულს გიორგი არაბელმა ისევ კაფია შეაგება:

ნებავი შენა, მარეხო,

თან სქელო, თანაც გამხდარო,

ეკვთა მომხიბელებითავათ,

ჩემად საღვესიდ გამხდარო.

შენთა დალალთ წინაშე

ლამის რო თავი დავხარო.

ერთი გულმართლად გითხარა:

– ადარ მომწონხარ, გახარო!

ერთხელაც დღის წესრიგში დადგა საკითხი – მარეხის გომბორის სკოლაში მასწავლებლად გადაყვანის შესახებ. გიორგი მასწავლებლებით იხვეწებოდა: „ოღონდაც არსად გაუშვათ მცხობელი ნამცხვერებისათ“...

რამდენიმე წის შემდეგ თავად გიორგი არაბელმა დატოვა კოჭანი, მარეხმაც დაბრუნდა. მოპაქრებს კი ასეთი აკროსითი აჩუქა:

– არწყვისტუნა, ხმანარნარი,

– ანდამატი, გულგამთბარი,

– რომ აერია თმა-დალალი,

– ერთი ქალის ფასი არი.

ხ-მა არ გამცეს, სულ ტყეილად

– იბევირება მაგის ქარი.

ამ პაქრობაში, როგორც ჩანს თრივე მოგბულია. თანამშრომლები თრივეს გულშემატევრობდნენ.

... ასე ლექსობები მთიელები: კაცები – კაცებ საქმეს შეტყიდებული, ქალები – სახოგადიებრივ და სადიასახლისო საქმებით დაქანცებულები.

როგორც პაერი და წეალია ადამიანისათვის კუველდებული ურავრად საჯირო, ასე ლექსი მთიელი ადამიანისათვის. მის გარეშე ცხოვრება ვერ წარმოუდგენია.

ამიტომა, რომ კაფიას მოისმენ ქორწილში, ნათლობებში, ხატობაში, „მუშანში“... ნახავ უკავდან: წიგნში, გაზეთში, ფურცელზე მაგიდაზე და წისკვილის კარზე ნახავ უკავდან კარწინაში.

ვინის მომავალი სპექტაკლის „ოჯახური იდილიის“ მხატვრულად გაფორმებაზე მუშაობს, მანვე გააფორმა სპექტაკლები: „ნუ დამადანაშაულებ მე“, „ცხოვრება მშვენიერია“. ასევე, მისი ნახაბებია თოჯინების თვარის სცენას რომ ამშენებს და საბავშვო იდეალური უნდა იყოს თავის საკითხოებრივ და სადიასახლისო საქმის სამუშაო უნდა იყოს თავის საკითხოებრივ და სადიასა

